

EUTERPE CONCERT

GOYA QUARTET

03

ZATERDAG
11 FEBRUARI 2023
KORTRIJK

www.euterpevzw.be

www.facebook.com/concertenEuterpe

ZATERDAG
11 FEBRUARI 2023
KORTRIJK

GoYa Quartet

Sylvia Huang viool

Mirelys Morgan Verdecia viool

Saeko Oguma altviool

Honorine Schaeffer cello

Presentatie

Carlo Siau

CONCERTSTUDIO
CONSERVATORIUMPLEIN 1
KORTRIJK

SPONSORS

HOOFDSPONSORS

Fonds Baron Jean-Charles Velge
Drukkerij INNI group
Brouwerij Omer Vander Ghinste
KU Leuven - Campus Kulak
Hogeschool VIVES
Proximus
Rotary Kortrijk
Lions Club Kortrijk
Boes Joseph-Michel, bedrijfsrevisor
De heer en mevrouw Roger Cappon-Holvoet

SPONSORS

Vzw SWUK Vlaanderen
N.V. Etabl. Joseph Soubry, deegwaren en bloem
Wijnen De Clerck
Piano's Maene
Kurt Govaerts, bedrijfsconsultancy
Florist Vercamer
DOgraphicDesign.be, visuele communicatie

VRIENDEN VAN EUTERPE

Isabelle Bockaert, Danny en Annemie Chambaere-Melaerts, Philippe De Jaegere, Marc en Marleen Delagrane, Jan Geers, Arthur Henderyckx, Chantal Ide-Bosteels, Arnoud Priem, Francis en Denise Verstraete

Onze sponsors en mecenassen, die u hierboven terugvindt, scharen zich op overtuigde wijze achter de missie en de waarden van Euterpe. Dankzij hun steun en grote interesse, kan Euterpe zich ten volle wijden aan het concreet uitbouwen van haar artistiek concept.

Onze concerten worden eveneens gesteund door het Stadsbestuur van Kortrijk.

PROGRAMMA

GoYa QUARTET

Robert Schumann (1810-1856):

Strijkkwartet nr. 3 in A, op. 41/3 (30')

I. Andante espressivo – Allegro molto moderato

II. Assai agitato

III. Adagio molto

IV. Finale. Allegro molto vivace – Quasi Trio

PAUZE

Anton Webern (1883-1945):

Langsamer Satz (8')

Claude Debussy (1862-1918):

Strijkkwartet in g, op. 10 (25')

I. Animé et très décidé

II. Assez vif et bien rythmé

III. Andantino, doucement expressif

IV. Très modéré – Très mouvementé et avec passion

Uw applaus krijgt kleur dankzij de ruikers van bloemist Vercamer.

UITVOERDERS

GoYa Quartet

Het GoYa Quartet werd opgericht in 2014 door de Belgische violiste Sylvia Huang, de Cubaanse violiste Mirelys Morgan Verdecia, de Japanse altvioliste Saeko Oguma en de Franse celliste Honorine Schaeffer. De vier muzikanten vonden elkaar in het Koninklijk Concertgebouworkest van Amsterdam, waarin ze toen allen speelden, en op basis van die artistieke verwantschap smeedden ze stevige muzikale en vriendschappelijke banden.

Hun samenwerking leverde al op korte tijd buitengewone opportuniteiten op. Het GoYa Quartet gaf concerten in Nederland, België en Luxemburg in zalen als het Muziekgebouw aan 't IJ, TivoliVredenburg in Utrecht en de Kleine Zaal van het Concertgebouw in Amsterdam. In april 2016 ging het kwartet voor het eerst op tournee doorheen Letland, Estland en Litouwen.

Dankzij de prestigieuze Prix de Salon 2015, een prijs die uitgereikt wordt door de partners van het Koninklijk Concertgebouworkest, kreeg het kwartet de kans én de uitdaging aangeboden om tijdens twee concerten alle strijkkwartetten van Brahms en Schumann uit te voeren. De concerten werden ook live opgenomen.

De vier musici nemen graag een uitgebreid en gevarieerd repertoire onder handen, gaande van Haydn en Schubert tot Ravel en Bartók. Bovendien breidt het ensemble soms uit met andere instrumenten. Zo nam het kwartet in mei 2016 een eerste cd op, samen met de contrafagottist Simon Van Holen, die muziek van Krommer, Olthuis en Français op het programma zette. In maart 2019 trad het kwartet dan weer op in Italië samen met Calogero Palermo, soloklarinettist in het Koninklijk Concertgebouworkest.

Het GoYa Quartet werd uitgenodigd om deel te nemen aan verscheidene internationale festivals, waaronder het Quartz Internationaal Strijkkwartetfestival in België. In november 2020 namen de muzikanten Beethovens strijkkwartet Opus 18 nr. 1 op voor het Beethoven Online Festival, dat georganiseerd werd door het Concertgebouw van Amsterdam. Dit concert verliep toen vanwege de covid-crisis digitaal, maar in augustus 2022 debuteerde het GoYa Quartet uiteindelijk ook fysiek op deze wereldberoemde concertlocatie.

<http://www.goyaquartetamsterdam.com>

COMPOSITIES

Robert Schumann beschreef ooit het strijkkwartet als een 'nu eens bevallige, dan weer diepzinnige conversatie tussen vier personen'. Doorheen zijn geschiedenis werd dit genre met steeds hogere aanspraken verbonden, vooral nadat Beethoven zijn meest persoonlijke belijdenis had neergelegd in zijn late strijkkwartetten. Alleen al uit de evolutie van het aantal werken in dit genre blijkt de toenemende zelfkritiek van de componisten: Haydn (de vader van het strijkkwartet) schreef er ongeveer 68, Mozart 23, Beethoven 16 en Schumann zelf (net als Brahms) slechts 3. Claude Debussy hield het bij 1 werk in dit genre (net als zijn landgenoot Ravel). De jonge Anton Webern kwam zelfs niet toe aan een volledig strijkkwartet, maar bleef bij één 'Satz' of beweging steken (al maakte hij dat later wel goed met zijn strijkkwartet opus 28). Zoals steeds zijn er uitzonderingen die de regel bevestigen: Sjostakovitsj schreef er 15, Milhaud maar liefst 18. In elk geval bewaarden vele componisten hun meest private of vernieuwende gedachten voor dit genre, zoals ook blijkt uit de werken op het programma van deze avond.

Robert Schumann ging als componist erg systematisch te werk, waarbij hij in bepaalde periodes van zijn leven al zijn aandacht aan één enkel genre wijdde. Dat begon met pianomuziek in zijn jeugd, gevolgd door liederen ten tijde van zijn verloving met Clara Wieck. In 1841 beproefde hij zijn krachten in de symfonische muziek en in 1842 hield hij zich voor het eerst met kamermuziek bezig. Pas nadat hij zorgvuldig de modellen van Mozart en Beethoven had bestudeerd, waagde hij zich zelf aan het strijkkwartet. In de zomermaanden van dit jaar werkte hij tegelijkertijd aan drie composities in dit genre, die later werden uitgegeven als opus 41. Hij schreef ze tijdens de lange afwezigheden van Clara, die in die periode als concertpianiste vaak op tournee was. Misschien verklaart die afwezigheid het gebruik van een dalend motiefje van twee noten waarmee in het derde strijkkwartet de eerste viool inzet, een figuurtje dat soms het 'Clara-motief' wordt genoemd en dat telkens weer terugkeert als basismateriaal in de eerste beweging (zoals in de cellomelodie als tweede thema). De tweede beweging is opgebouwd als een reeks variaties, waarvan het thema eerst fragmentarisch wordt voorgesteld. De eerste variatie laat vooral de altviool en cello aan bod komen, de tweede lijkt een poging om een fuga te construeren uit het thema. Pas in de derde variatie (Adagio) wordt het thema in de gedaante van een continue melodie gepresenteerd, waarna de vierde variatie op onstuimige wijze de beweging naar een slot voert. De langzame derde beweging maakt gebruik van een terugkerend ritme in de tweede viool, dat wel eens is vergeleken met de hartslag van het werk. De vierde beweging is een meer joviale of rustieke dans en wordt halfweg onderbroken door een deeltje in een langzamer tempo.

Anton Webern studeerde in de eerste jaren van de twintigste eeuw muziekwetenschap aan de universiteit van Wenen en compositie bij Arnold Schönberg, die toen al de reputatie genoot een van de meest radicale componisten te zijn. Toch was het juist typisch voor Schönberg dat hij zijn leerlingen leerde om eerst in de klassieke stijl te schrijven vooraleer ze hun eigen weg mochten gaan. Hij was ervan overtuigd dat moderniteit in de muziek zich geleidelijk moest ontwikkelen uit de traditie en niet het resultaat mocht zijn van moedwillige destructie. Als gevolg daarvan staan Weberns eerste composities nog volledig binnen de laat-romantische traditie. In deze periode schreef Webern enkele grootschalige werken,

zoals het symfonische gedicht 'Im Sommerwind' of een passacaglia voor orkest. Ook de zogenaamde 'Langsamer Satz' voor strijkkwartet uit 1905 bezit een expansieve vorm en werd beïnvloed door het voorbeeld van Brahms en door Schönbergs eigen strijksextet 'Verklärte Nacht'. De 21-jarige Webern ontving de inspiratie voor dit werk tijdens een bergwandeling in het gezelschap van zijn latere echtgenote Wilhelmine Mörtl. Volgens Webern was deze compositie een eerbetoon aan de schoonheid van de ongerepte natuur en aan de liefde die hij voelde voor Wilhelmine. Aanvankelijk was het zijn bedoeling om een strijkkwartet in meerdere bewegingen te schrijven, maar al snel liet hij dat plan varen. Kort daarna zou Webern op zoek gaan naar de uiterste reductie in middelen en expressie en schreef hij voortaan enkel nog miniaturen die vaak hooguit een halve minuut duren.

Ook Claude Debussy was met zijn 31 jaar nog vrij jong toen hij in 1893 zijn eerste en enige bijdrage aan het genre van het strijkkwartet leverde. In die tijd was hij nog vrijwel onbekend en stond hij pas aan de wieg van enkele grote vernieuwingen die hij in de muziek zou doorvoeren en die een jaar later al duidelijk hoorbaar doorklonken in het orkestwerk 'Prélude à l'après-midi d'un faune'. Zijn strijkkwartet staat als het ware op de brug tussen de traditie en de moderniteit. De uiterlijke vorm van dit werk is nog klassiek te noemen: er is een eerste beweging in sonatevorm, een scherzo, een langzame derde beweging en een snelle finale. De inhoud van dit werk is echter volledig nieuw: nooit eerder had een componist dergelijke kleuren en texturen aan het strijkkwartet ontlokt. Debussy maakt volop gebruik van de exotische toonladders en klankeffecten die hij tijdens de Parijse wereldtentoonstelling in 1889 had leren kennen. Vooral de inspiratie van de Javaanse gamelan-muziek is onmiskenbaar in de tweede beweging met haar vele pizzicato-effecten. De cyclische samenhang wordt gegarandeerd door de terugkeer van het openingsmotief in elke beweging, zij het in een sterk getransformeerde gedaante (een techniek die Debussy van César Franck had afgekeken). Daarnaast zijn er invloeden merkbaar van Grieg en van de Russische componisten, al zijn het toch vooral de vele unieke melodische en harmonische vondsten, het sprankelende ritme en de sensuele klankkleuren die blijven en die de onvervalste signatuur van Debussy verraden. Het Ysaÿe-strijkkwartet speelde de première van dit werk op 29 december 1893 voor een publiek dat aanvankelijk verbouwereerd was door de moderne klanken maar het werk al snel in zijn hart sloot.

Kristof Boucquet

ONS VOLGENDE CONCERT

Vrijdag 10 maart 2023 om 20u
in de Concertstudio te Kortrijk

Luna de Mol	viool
Jonathan Van de Velde	cello
Samuel Van de Velde	piano

Programma:

Werken van Anton Arensky, George Enescu, Astor Piazzolla en Koen Dejonghe

Websites:

<https://lunademol.com>

<https://extendedbroadcast.be/team/jonathan-van-de-velde>

<https://arte-amanti.be/artists/samuel-van-de-velde>

Dit programmaboekje
wordt gesponsord door
de digitale drukkerij

group

print . ticket . publishers

dog.
graphic design

david oosterlynck
kortrijksestraat 202/01
8520 kuurne
+32 (0)477 67 31 90
info@dographicdesign.be
www.dographicdesign.be

Dé vraag is: hoe kan je elkaar slimmer maken?

Ontdek onze opleidingen
kulak.kuleuven.be

Ontdek jezelf. Begin bij de wereld.

KU LEUVEN

kulak

WIJNEN DE CLERCK

kwalitatief selectief sinds 1972

Wijnen De Clerck - Bissegemsestraat 65 - 8501 Heule (Kortrijk)
T. 056 35 65 11 - info@wijnendeclerck.be - **webshop** www.wijnendeclerck.be

5 GENERATIES
BROUWTRADITIE

*Speciaalbier van hoge gisting,
hergist op fles.*

Anno 1892

BEZOEK ONS OP:

www.euterpevzw.be

www.facebook.com/concertenEuterpe

EUTERPE

Christian Vereecke
Rita Hocke-Boedts
Bart Flamée
Bernadette Beauvin-de Bethune
Kristof Boucquet
Jo Libeer
Sarah Vandemoortele
Adrien Billiet
